

ἐν τῇ Τέχνῃ θεωρεῖ μόνον ὅ,τι ἔκκαμαν πρὸ αὐτῆς οἱ καλλιτέχναι τοῦ ἐτέρου φύλου. Καὶ ὅμως ποῖος εἶναι αὐτός ὁ μοιραῖος νόμος, καθ' ὃν, δεδομένου ὅτι τὸ ἀνθρώπινον εἶδος εἶναι τὸ ἀριστούργημα τῆς δημιουργίας, πρέπει τὸ θῆλυ νὰ εἶναι ὑποδεέστερον τοῦ ἄρρενος;

Ἡ μόνη διαφορὰ ἧτις ὑφίσταται σήμερον ὑπὸ τὰς ἀμοιβαίας συνθήκῃ τῆς ὑπάρξεως ἀμφοτέρων, ἔγκειται εἰς τὴν ἡμελημένην ἀνατροφὴν τῆς γυναικὸς· ἐνεκα τῆς ὁποίας πολὺ ἀπέχει ἀκόμη αὕτη τῆς ἀναπτύξεως, τῆς ὁποίας εἶναι ἐπιδεκτικὴ καὶ τὴν ὁποίαν βεβαίως ἐπιφυλάσσει εἰς αὐτὴν τὸ μέλλον.

Οἱ ἄνδρες κρίνουσι συνήθως τὰς γυναικας ἀπὸ ἐκείνας τὰς ὁποίας εὐκολώτερον δύνανται νὰ πλησιάσῃ καὶ αἰτινες δὲν εἶναι βεβαίως οὔτε αἱ πνευματωδέστεραι οὔτε αἱ σοβαρώτεραι· ἢ καὶ ἀπὸ τὰς γυναικας τοῦ κόσμου αἱ ὁποῖαι τὴν ἡμέραν ἀνταλλάσσουν τὰς ἐπισκέψεις καὶ τὴν νύκτα διαλάμπουσιν ἐν ταῖς αἰθούσαις. Καὶ τὸ μεγαλύτερον πταίσμα εἶναι ἐκείνων, οἷτινες, ἀπὸ κακῆν συνήθειαν, δὲν λαμβάνουσι ποτὲ τὴν γυναικα ἐπὶ τὸ σοβαρώτερον. Κατόπιν π.χ. ἐνὸς γεύματος, θλιούσεται τοὺς ἄνδρας, σοφοὺς, ἐπιστήμονας, λογίους, καλλιτέχνας, ἀποσυρομένους εἰς τὸ καπνιστήριον, νῆανικῶσι τὰ ζωηρότερου ἐνδιαφέροντος ζητήματα. Θὰ συζητῶσι μὲ θέρμη, καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἰδεῶν θὰ περυσιάσῃ εἰς ἕκαστον μίαν νέαν ἄποψιν ἐπὶ σημείων ὅπως διόλου ἀπροόπτων. Αἴφνης ἀνοίγεται ἡ θύρα τὴν ὁποίαν θὰ διαβῶσι διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εὐρίσκονται αἱ κυραὶ. Ἐτετέλεσται· δὲν ἔχει ἐδῶ τὸν τόπον τῆς πλέων ἢ ἐνδιαφερόντων συζήτησις, αἱ νέαι βλέπει ἐπὶ τῶν κοινωνιολογικῶν θεωριῶν, τῶν τελευταίων ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων, τῶν καινοτρόπων ἀντιλήψεων τῆς τέχνης. Μὲ τὸ μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων, οἱ τῶσον πρὸ μικροῦ σοβαροὶ ἄνδρες, ἀναζητῶσι τὰς μᾶλλον τετριμμένας καὶ ἀπ' αἰῶνων ἀπηρσιωμένας φιλοφρονήσεις, τὰς αὐτὰς ἐπιπολαίους μηδαιμνότητες, τὰς ὁποίας κρίνουσι μόνως προσιτὰς διὰ τὸ πνεῦμα τῆς γυναικὸς. Οὐδὲν μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ φανῇ παράδοξον ἂν ἡ γυνὴ ἀδυνατῇ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν νοητικῶν αὐτῆς δυνάμεων ἐπαισθητῶς, ἂν καὶ ἤδη εἶναι προφανῆς ποιὰ τις πρόοδος κατὰ τὰ τεκνυαία ταῦτα ἔτη, τὴν ὁποίαν βεβαίως θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ περισσότερο προσηγῶς.

Ὅχι πρὸ πολλοῦ ἀκόμη ἡ συγγραφεὺς γυνὴ ἐκρίνετο μετὰ συγκαταβατικῆς μειδιάματος ἐπιεικείας καὶ ὄχι σπανίως συστηματικῆς κακῆς θελήσεως τὴν ἀπεκάλουν ἀπλοῦστατα «σχολαστικὴν»· εἰς τὴν προσωνομίαν ὅμως αὐτὴν ἀπάντησαν θριαμβευτικῶς πλεῖστα μεγαλοφυῖα πράγματι γυναικειῖα ἐν τοῖς γράμμασιν, ἀποδείξασα ὅτι μία γυνὴ δύναται κάλλιστα νὰ ἔχῃ μεγάλας καὶ ὑψηλὰς ἰδέας καὶ νὰ τὰς γράφῃ χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ καταλεχθῇ μεταξὺ τῶν «σοφῶν γυναικῶν» τοῦ Μολιέρου.

Βεβαίως ἡ μεγαλύτερα αὕτη ἐπίδοσις τῆς γυναικὸς εἰς τὴν δημιουργικὴν φιλολογίαν, παρὰ εἰς τὰς ἄλλας καλὰς τέχνας ἐξηγεῖται ἀπ' ἐαυτῆς· ὅλαι αἱ γυναῖκες μαθάνουσι νὰ γράψωσι καὶ ὅλαι δύνανται, ὅταν θελήσωσι, νὰ μελετήσωσι τοὺς ἐνδόξους συγγραφεῖς, νὰκολουθήσωσι τὰς παραδόσεις αὐτῶν ἢ ἐκείνων τῶν καθηγητῶν, καὶ νὰ συμπληρώσωσι οὕτως τὴν μόρφωσίν των, ὑπ' ἣν ἔννοιαν τὴν ἀντιλαμβάνονται· ἢ γράψῃ εἰναι ἐργαλεῖον τὸ ὁποῖον ἔχουσι πᾶσαι εἰς τὴν διάθεσίν των, καὶ ὅσαι ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ βλέπωσι, νὰ παρατηρῶσι καὶ νὰ δοκιμάζωσι, θὰ δυναθῶσι καὶ νὰ γράψωσι. Ὅταν ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα καταστῇ προσιτὴ εἰς αὐτὰς καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ μόρφωσις, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι θὰ πραγματοποιήσων καὶ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς γλυπτικῆς, πᾶν ὅ,τι δύναται τις νὰ προσδοκᾷ ἐξ ἐκείνων αἰτινες βλέπουσι, παρατηροῦσι καὶ δοκιμάζουσι.

Οὐδέποτε τῆς γυναικὸς ἡ παιδείσις θὰ εἶναι τελεία, ἐφ' ὅσον μάλιστα αὕτη ἀποβλέπει πρὸς ἕν οἶον· δῆποτε ἐπάγγελμα βιοποριστικῶν συνήθως. Πάντοτε θὰ ὑπάρχουν ἀρεταί, αἰτινες ἀποθαρρυνόμεναι ἀπὸ τὰς ἀνυπερβλήτους δυσκολίας τῆς ἐπιστήμης, θὰ περιορίζωνται τοῦλάχιστον νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰ μαθήματα τῆς σχεδιογραφίας καὶ τοῦ χρωματισμοῦ, διὰ νὰ προσδίδωσι εἰς τὰ κεντήματά των, εἰς τὴν ἁρμονίαν τῆς τουτέττας των ἀκόμη, ἕνα κατὶ διάφορον τῆς χυδαίωστος καὶ τῆς ἀκαλαισθησίας τῶν ἀμαθῶν.

Ἐνῶ ἐκείναι, αἰτινες εἶναι ἰσχυρότερον πεποιτισμένα, ὅταν θὰ ἔχωσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτῶν των, ὅταν θὰ πεισθῶσιν ὅτι ἐκεῖνο ποῦ κοιμᾶται εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των ἀξίζει νὰ λεχθῇ· ὅτι ἐκεῖνο ποῦ θὰ δημιουργήσων θὰ προσθήσῃ εἰς τὴν τέχνην τοῦ αἰῶνος των καὶ τῆς πατρίδος των μίαν ἰδιαζούσας πρωτοτυπίαν νόταν, τότε τίς οἶδε τί δύναται νὰ προσέθῃ ἀπὸ τὸ γλυκὺ αὐτὸ καὶ λεπτοφυῆ, πλήρες ὅμως ζωτικότητος καὶ ἐνθουσιῶδες ὄν, τὸ ὁποῖον, παρ' ὅλην τὴν δῆθεν ὑποδεεστέραν του σύστασιν, φρίσσει ὅμως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου δονεῖται καὶ πάλλεται εἰς πᾶσαν ἔκφασιν τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς κελλονῆς τῶν πραγμάτων!

Γ.

H. ARDEL

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

(*Ἴδε σελ. 86).

— Ναι, κύριε, γθὲς τὸ πρῶν μάλιστα, μὲ τὸ πρῶτον τραῖνο.

Ο Ροβέρτος, μὲ κίνημα μηχανικῶν ἔφερε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τοῦ μετώπου, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν ἐνδοῖ τὰ λόγια ποῦ ἤκουε.

— Έφυγαν διά καμίαν έκδρομήν ; θά επανέλθουν ;
— "Ω ! δέν τό πιστεύω, Κύριε. Ἡ λαίδυ "Έβανς εἶπε πῶς μποροῦμε νά διαθέσωμεν τό διαμερίσμα των καί πήραν μαζί των τὰς ἀποσκευάστων ὄλας.

Καί ἐπρόσθεσε, κυριαρχοῦμενης οὕτως εἶπειν, ὑπό τῆς θελήσεως πού ἠσθάνετο ὅτι εἶχε διά νά μάθῃ περισσότερα ὁ Ροβέρτος Νωρῆ.

— Φαίνεται ὅτι αὐταί αἱ κυρίαί ἔλαβον γράμμα-
τα πού τὰς ἐπροσκόλουζαν ζαφρικῶς εἰς τήν Ἀγγλίαν.

Ὁ Ροβέρτος ἐκίνησεν ἐλαφρῶς τήν κεφαλήν του, καί παράδοξον χαμόγελον διεγράφη ἐπὶ τῶν χειλέων του εἰς τήν ἰδέαν ὅτι ἐζήτηε πληροφορίας ἀπό ἓνα ὑπῆρέτην διά τήν μνηστήν του. Μὲ ὑπέρτατον τῆς θελήσεώς του ἀγῶνα, κατώρθωσε νά μείνῃ τελείως κύριος τοῦ ἐαυτοῦ του καί εἶπε μέ φωνήν ἀδιάφορον σχεδόν καί γαλήνιον.

— Μοῦ κάνετε τήν χάριν νά μοῦ δώσετε τήν τωρινήν διεύθυνσιν τῆς λαίδυ "Έβανς ;

— Δέν τήν ἔχομεν, κύριε. Ἡ λαίδυ "Έβανς δέν μας τήν ἄφησε· καί ἔχομεν μάλιστα ἐδῶ πολλὰς ἐπιστολάς δι' αὐτήν καί δέν ξέρομεν πού νά τας ἀποστείλωμεν.

— Ἐπιστολάς ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος συλλογισθεῖς ἐκείνην πού ἔγραψεν πρὸς τήν λαίδυ "Έβανς. Δέν τὰς εἶδε ;

Καί μ' ἓνα ὕφος τόσον προστακτικόν πού ὁ ὑπῆρέτης δέν ἐτόλμησε νάπαντήσῃ, ἐπρόσθεσε :

— Δείξτε μου αὐτάς τὰς ἐπιστολάς. Εἶναι μία πού ἔγραψα εἰς τήν λαίδυ "Έβανς καί ἔχω ἀνάγκην νά γνωρίζω ἂν τήν ἔλαβε πρὶν φύγῃ.

Ὁ ἄνθρωπος ὑπήκουσε καί μεταξύ τῶν φακέλων πού ἔφερε, ἀμέσως ὁ Ροβέρτος διέκρινε τόν ἰδικόν του... ὥστε ἡ λαίδυ "Έβανς δέν εἶχε λάβῃ γνώσιν τῆς αἰτήσεως τήν ὅποιαν τῆς ἀπηύθυνε.

Κλονισμός διέδραμε τὰ νεῦρα του· ἔλαβε τόν ἐσφραγισμένον χάρτην καί μέ τόν ἴδιον ἀπόλυτον τόνον, πού καθίστα περὶ τήν κάθε παρατήρησιν, εἶπεν εἰς τόν ὑπῆρέτην :

— Αὐτή ἡ ἐπιστολή εἶναι δική μου. Θά τήν ἀποστείλω πάλιν ὁ ἴδιος πρὸς τήν λαίδυ "Έβανς, εὐθὺς ἅμα μάθω τήν διεύθυνσίν της.

Καί μέ βραδύ βῆμα ἀνήλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ἡ Λίλιαν ἀνεχώρησε ! ἐνώ ἦτο ἀπὼν χωρίς μίαν λέξιν διά νά τοῦ πῆ πού μετέβαινε ! Ἄλλ' ἄρα γε ἔφυγε πράγματι χωρίς μίαν λέξιν ; Χωρὶς ἄλλο θά εὑρίσκε εἰς τὸ δωμάτιόν του κανένα γραμματάκι... Πῶς δέν ἐσκέφθη ἀπ' ἀρχῆς αὐτήν τήν πιθανότητα, τήν τόσο προφανῆ...

Καί εἶχε μαντεύσῃ ὀρθῶς : Ἐπάνω ἐπάνω μάλιστα εἰς τὰς ἐπιστολάς καί τὰς ἐφημερίδας πού τοῦ ἤλθον κατὰ τήν ἀπουσίαν του, εὑρίσκετο φακέλλοδ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀγγλικόν γράψιμον εἶχε χαραχῆ το ὄνομα του μέ ταχεῖς χαρακτῆρας, πού ἐφαίνοντο πλήρες πυρετοῦ : τὸ γράψιμον τῆς Λίλιαν. Ἐσχίσε τόν φακέλλον καί ἐδιάβασε... μιά φορά, δύο φορές,

ἄλλη μιά ξανά καί μέ μισήν φωνήν ἐπανέμαθε βραδέως μέ ἀπαγγελίαν μονότονον καί εὐκρινῆ μερικὰς λέξεις περὶ τοῦ γράμματος : « Δέν ἔχω πλέον ἐμπιστοσύνην... Ἡπατήθημεν καί οἱ δύο μας... »

Καλύτερα νά χωρισθοῦμεν ἀπὸ τώρα... »

Ἡτο ἡ Λίλιαν αὐτῆ πού ἔγραψε τὰς γραμμὰς ἐκείνας ;... Ἄλλ' ἦτο ἀδύνατον, ἀδύνατον ! Δέν ἐδιάβασε καλὰ ! δέν ἐνόει ! ἦτο τρελὸς νά κἄθεται νά πιστεύῃ τέτοια πράγματα.

Καί ὁμως, ἀνεγνώρισε τήν γραφὴν τῆς ὑψηλῆν καί ὀρθήν, — ὀλιγώτερον ὁμως τοῦ συνήθους — τήν ὑπογραφήν τῆς « Λίλιαν » μέ αὐτήν μόνον τήν διαφορὰν ὅτι αὐτὴν τήν φοράν ὁ τελευταῖος χαρακτῆρ τοῦ ὀνόματος ἐτελείωνε εἰς μίαν γραμμὴν σκληρὰν καί σπαρμένην. Βέβαια κάποιος θά τῆς ὑπεγόρευσε τήν ψυχρὰν καί σκληρὰν αὐτὴν ἐπιστολήν, τῆς τήν ἐπέβαλεν, ἐνῶ δὲν τήν εἶχε κἂν συλλογισθῆ ἐκείνη, ἥτις πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἀπῆντησεν, φρίσσουσα ὑπὸ συγκινήσεως, εἰς τήν ταπεινὴν καί παρακλητικὴν τῆς δέησιν, τὴν ὅποιαν τῆς ἀπηύθυνε, νά γίνῃ σύζυγός του.

Τί ἄραγε νά εἶχε συμβῆ ; Ἡτο ἀληθῆς, ἡ αἰφνιδία ἐκείνη ἀνάκλησός της εἰς Ἀγγλίαν ; Ἡ μήπως ἡ λαίδυ "Έβανς ἀνθισταμένη δι' οἰονδήποτε λόγον εἰς αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἔφυγε μέ τήν Λίλιαν ; Ἀλλὰ πῶς νά πιστεύσῃ αὐτό ; Ἡ Λίλιαν ἦτο χαρακτῆρος εὐσταθοῦς καί ἀδόλου, ὅσον ἠδύνατο νά εἶναι ἄνθρωπος. Δέν θά ἄφηνε νά παρασύρῃται ἢ νὰ ἐπηρεάζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀφοῦ ἀπαξ ἔδωσε τὸν λόγον της. Τότε λοιπὸν ἀνεχώρησεν οἰκεία βουλήσει ; Ἀνέλαβε κάποιος νά τοὺς χωρίσῃ καί νά τοῦ τήν ἀποσπάσῃ ; Ἡ Ἰσαβέλλα ἴσως ;

Ἐσῆμανε τὸν κώδωνα βιαίως καί ἠρώτησε :

— Ἡ κ. Δεβιὰν ἐπέστρεψε ;

— Ὅχι, κύριε, ἡ κ. κόμισσα Δεβιὰν ἀπουσιάζει ἀκόμα. Εἰδοποίησεν ὁμως περὶ τῆς ἐπιστροφῆς της δι' ἀπόψε ἢ αὔριον τὸ πρωί.

— Δέν ἐπανῆλθεν διόλου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐντὸς αὐτῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν ;

— Ὅχι, κύριε, εἶπεν ὁ ὑπῆρέτης ὁ ὁποῖος μ' ὄλην τήν εὐσέβαστον στάσιν, πού ἐκράτει ἀπέαντί του, τὸν ἔβλεπε μετ' ἐκπλήξεως.

— Καλὰ, εὐχαριστῶ. Μπορεῖς νά πηγαίνης.

Πυρετωδῶς ἤρχισε νά περιπατῆ εἰς τὸ δωμάτιόν του, μέ πνιγμένην τήν ψυχὴν ἀπὸ τὸ μυστήριον τῆς αἰφνιδίας ἀναχωρήσεως. Ὑπῆρχε κἄτι, τὸ ὅποιον δέν ἐπεδέχετο καμίαν ἀμφισβήτησιν. Ἡ Λίλιαν τοῦ ὑπεσχέθη νά γίνῃ ἰδική του, καί ἀμέσως τήν ἐπαύριον, ἐνώ ἦτο ἀπὼν, ἀνεχώρησε ἀφοῦ τοῦ ἔδωσε πίσω τὸν λόγον του. Διατί ;... Τοῦ ἐβασάνιζε τὸν νοῦν αὐτὸ τὸ διατί, καί διεγείροντο τὰ νεῦρα του καί ἡ σκέψις του ἐπειδὴ δέν ἦτο δυνατόν νά δοθῆ καμία ἀπάντησις. Τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου παρήρχοντο τὰ λεπτά· ἐξηκολούθει νά σκέπτεται καί ἓνας μύχιος σπαραγμὸς τοῦ αἱμάτων τὴν καρδίαν,

διότι τὸν ἐκυρίευσεν μία ἀμφιβολία διεισδύουσα μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ πνεῦμα μου.

Ἐν πρώτοις τὸ εἶχε θεωρήσῃ ἀδύνατον αὐτὴ ἢ παρὰδοξος ἐπιστολὴ τῆς Λίλιαν νὰ ἐκφράξῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος διατί νὰ ἐπιμένῃ ἀρνούμενος τὸ προφανές τοῦ πράγματος; Ἡ Λίλιαν μὲ τὸν τόσον εἰλικρινῆ καὶ ὑπερήφανον χαρακτήρα της, βεβαίως θὰ εἶχε προσβληθῆ βαιθέως ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τῆς Ἰσαβέλλας. Ἐπίστευσε ὅτι κατώρθωσε νὰ ἐπουλώσῃ τὴν πληγὴν ἐκείνην· ἀλλὰ ἡ τελευταία των συνδιάλεξις ἦτο τόσον βραχεία! Πῶς μπορούσε νὰ εἶναι βεβαίως ὅτι εἰσακούουσα τὴν αἴτησίν του, δὲν τὸ ἐκχευε ἀπλῶς ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι κατ' αὐτὸν τρόπον θὰ ἐπέχυνε βάλσαμον ἐπὶ τοῦ τραύματος ποῦ ἔλαβεν ἡ ὑπερηφάνειά της;

Ἐὰν τὸν ἡγάπα πραγματικῶς θὰ ἔφευγε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; δὲν θὰ ἐλησμόνει καὶ αὐτὴν τὴν προσβολὴν τῆς ἀξιοπρεπειᾶς της, αὐτὴ ποῦ εἶχε τόσον τρυφεράν τὴν ψυχὴν;

Καὶ τὸ συμπέρασμα τῆς ἀναλύσεως, ἥτις τόσον βαρυθύμως τὸν ἀπασχόλει, τοῦ ἐπεβάλλετο ἤδη μ' ὅλην τὴν σκληράν του ἐνέργειαν.

Ἡ Λίλιαν ἔβδαν εἶχε κολακευθῆ, ἐν τῇ γυναικειᾷ της ὑπερηφάνειᾳ ἀπὸ τὴν προσοχὴν, ποῦ τὴν ἠξίωσε ἓνας ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος δὲν ἦτο, καθὼς τὸ ἔβλεπε καὶ τὸ ἤξευρεν, ὁ πρῶτος τυχὼν δὲν τὸν ἡγάπησε.. Καὶ ἡ πίστις, ἥτις ἐπέμεναν εἰσέτι νὰ διατηρῆται ἐντὸς του κατέρρεε καὶ ὁ σκεπτικισμὸς τῶν κακῶν ἡμερῶν ἀναγεννᾷτο ἐπαναχλαμβάνων τὸ καταστρεπτικὸν του ἔργον.

Ἄ! ὅλαί αἱ γυναῖκες ἦσαν ὅμοιαι καὶ ἀπαράλακτοι, ὄντα ζυμωμένα μὲ τὴν ματαιότητα, ἔστω καὶ αἱ εἰλικρινέστεραι. Καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐξ ἐπαγγέλματος τὸ ἐγνώριζεν αὐτό, ὅστις τὰς εἶχε σπουδάζῃ μετὰ καταπληκτικῆς διορατικότητος καὶ ἐμβριθείας εἶχεν συλληφθῆ ὡς ὁ ἀφελέστερος καὶ ἀπειρότερος τῶν ἀνθρώπων. Ἐδῶσεν εἰς αὐτὸ τὸ παιδί ἔρωτα τὸν ὅποιον δὲν εἶχε προσφέρῃ ἀκόμα εἰς καμμίαν γυναῖκα· διὰ καμμίαν ἄλλην δὲν εἶχε δοκιμάσῃ τὸ βαθὺ ἐκείνο σέβας, τὴν δίψαν ἐκείνην τῆς ἀφοσιώσεως, τὸν φόβον ἐκείνον ἔστω καὶ μία λέξιν νὰ προσφέρῃ ποῦ θὰ ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ οἰονδήποτε αἰσθημᾶ της...

— Καὶ τώρα δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ τὴν ξεχάσω! εἶπε μὲ μίαν κίνησιν τῶν ὤμων... Μὲ τὸν καιρὸν καὶ μὲ τὴν θέλησιν θὰ τὸ κατορθώσω...

Ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς ἐργασίας, παρετήρησεν κλεισμένον εἰς τὸν φάκελλον, τὸ γράμμα ποῦ ἔγραψε ἀπὸ τὴν Γενεύην διὰ τὴν λαίδυ Ἐβδαν, καὶ θλιβερός σπασμὸς διέστειλε τὰ χεῖλη του.

Ἐπῆρε τὸν φάκελλον, ὅστις εἶχε περικλείσῃ τὴν βαθεῖαν ἐκφρασιν ὅλης του τῆς ἐλπίδος, τὸν ἔσχισε, ἔκασσε τὰ τεμάχια εἰς τὴν τρέμουσαν φλόγα ἐνὸς κηρίου. Ἐπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον του... Ἡ ἐργασία μόνη ἠδύνατο νὰ ἀποναρκώσῃ ὀλίγον τὴν ὀ-

ζειαν ὀδύνην ποῦ ἐδοκίμαζε· συνήθρυσεν ὅλην τὴν θέλησίν του, ἐκάθησεν ἀποφασισμένος νὰ γράψῃ· ἀλλὰ πάλιν τὴν καρδίαν του διηρέυσεν καὶ τὴν ἐξήταζεν ἄνευ οἴκτου, ἀναγκάζων αὐτὴν νὰ ἐξομολογήσῃ τὴν ἀποθάρρυσίν του, τὴν φοικωδῆ πικρίαν ποῦ τὸν ἐπλημμύρει.

Μάτην ἐπίσης ἐπροσπάθει νὰ λησμονήσῃ τὴν Λίλιαν τοιαύτην ὅπως τὴν ἐγνώριζεν. Τὴν ἐπανάβλεπε κατὰ τοὺς περιπάτους των, ἐνῶ ἐβάδιζε πλησίον του μὲ τὸ ζωηρὸν της βῆμα, ἐλαφρὸν ὡς πέταγμα πουλιού. τὴν ἐπανάβλεπε σοβαράν καὶ βυθισμένην εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ Βέβεϋ· ἔπειτα εἰς τὸ σάλονι τοῦ ξενοδοχείου, εἰς τὴν εὐνοουμένην της θέσιν πλησίον τοῦ παραθύρου, μὲ τὴν ξανθὴν της κεφαλὴν ἐστραμμένην πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ προπάντων, μετὰ ἰδιαιτέρως ἐπιμονῆς, τὴν ἐπανάβλεπεν ὅπως εἰς τὸν πύργον Δεκρέτ ὀλίγον σκυμμένην ἐπὶ τοῦ κιγκλιδώματος τοῦ ἀνθήρου μὲ δέσμην ἀνθέων μέσα εἰς τὰ δάκτυλά της, ἐνῶ τὸ φῶς ἐξωογόνει τὴν ὑπέριλαμπρον αὐτῆς δροσερότητα, μὲ τὰ θεριά της χεῖλη μισοαναγμένα ἐμπρὸς εἰς τοὺς γαλακτώδεις ὀδόντας της. Ἐνθυμεῖτο ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς τουαλέτας της ἐκείνην τὴν ἡμέραν, καὶ τὰς μᾶλλον ἀσημάντους. Τί τρελὴν ἐπιθυμίαν εἶχεν αἰσθανθῆ ὅτε νὰ τῆς εἰπῇ εἰς ποῖον βαθμὸν τοῦ ἦτο προσφιλέτης!...

Ἐκεῖ, εἰς τὸ γραφεῖον του, εἶχεν ἐπιμελῶς κλεισμένα τὰ φύλλα ποῦ ἀπετέλουν «τὸ βιβλίον τῆς Λίλιαν». Καὶ αἰφνης ἐσηκώθη διὰ νὰ καύσῃ καὶ αὐτὰ ὅπως καὶ τὴν ἐπιστολὴν πρὸ ὀλίγου. Ἀλλὰ ἐσταμάτησε μ' ἓνα χαμόγελον ὑπερτάτης εἰρωνείας...

— Ὅθ ἦτο ἐγκλημα, ἐψιθύρισε, νὰ καύσω τόσον πολῦτιμα νοκοιμένα!

Καὶ ξανάρχισε νὰ γράφῃ...

Τὴν ἐπομένῃν ὁ ὑπρέτης, εἰσερχόμενος εἰς τὸ δωμάτιον του, τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι πρὸ μικροῦ εἶχεν ἐπανέλθῃ ἡ κ. Δεβιάν. Νὰ ἰδῇ τὴν Ἰσαβέλλαν;... Τώρα εἰμποροῦσε· διατί ὄχι; Τί ἦτο πλέον δι' αὐτὸν ἢ Λίλιαν! Ὅλην τὴν νύκτα δὲν τὸν εἶχε κατακυριεύσῃ ἡ ἀπόφασις νὰ σεβασθῇ τὴν ἀπόστασιν τὴν ὅποιαν εἶχε θέσῃ ἐκείνη μετὰ τῶν;.. Καὶ ὅμως ποῖα διάπυρος ἀνάγκη τὸν ἐκίνηε ὑποκόπως νὰ ἐξετάσῃ τὴν Ἰσαβέλλαν διὰ τὴν τριήμερον μνηστήν του!

— Τὴν ἀγαπῶ τόσο πολὺ πάντοτε, εἶπε χαμηλοφώνως, ἐνῶ παρετήρει εἰς τὸν καθρέπτην τὸ ἀλλοιωθὲν πρόσωπόν του ἀπὸ τὰς συγκινήσεις τῆς νυκτός, καὶ ἄλλο δὲν σκέπτομαι παρὰ νὰ βεβαιωθῶ ὅτι πράγματι ἐκείνο τὸ ἐπιστόλιον δὲν ἔλεγεν ὀλοκληρον τὴν ἀλήθειαν!

(Ἀκολουθεῖ).